

BEREDSKAPSPLAN

Forebygging og avdekking av seksuelle overgrep, vold og seksuell trakassering mot barn og unge

Målet med denne beredskapsplanen er å forebygge **seksuelle overgrep, vold og trakassering mot barn og unge**. Planen skal i tillegg være beskrivende for hva som skal gjøres ved en akutt situasjon. Vi ønsker med dette at våre ansatte og frivillige medarbeidere skal være bevisst sitt ansvar og ta dette på alvor.

Planen skal sikre at våre ansatte og frivillige medarbeidere skal:

- ✓ Har god kunnskap om forebygging og avdekking av seksuelle overgrep, vold og trakassering mot barn og unge.
- ✓ Har god kjennskap til de rutiner og prosedyrer som ligger i denne beredskapsplanen.

Planen skal skape grunnlag for en åpen dialog om temaet innad, og kommunisere utad at problemstillingen tas på alvor.

Planen skal også ivareta de vurderinger som må gjøres etter at et overgrep er meldt.

En åpen dialog om seksuelle overgrep mot barn vil i seg selv være forebyggende, det vil også skape trygge rammer for barna, og en forutsigbar og trygg arena for våre ansatte og frivillige medarbeidere.

Krav til politiattest:

Alle nyansatte og frivillige medarbeidere som skal utføre regelmessig oppgaver (mer enn 2 oppdrag) som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige, skal fremvise politiattest. Kun nyansatte kan forespørres om politiattest. Derimot kan vi be om politiattest fra alle frivillige. (Vi følger Ka, Kirkerådet og bispedømmerrådenes forslag om retningslinjer i forhold til politiattest).

Dvs:

Alle som melder seg på som MILK-deltaker, må levere politiattest.

Alle frivillige som regelmessig er med på tiltak for barn og unge, må levere politiattest.

Konfirmantforeldre som skal sitte nattevakt skal skrive under **egenerklæring**.

Beredskap og forebyggende arbeid

- Alle ansatte og frivillige skal få utdelt denne beredskapsplan.
- Vi skal regelmessig gi våre ansatte faglig oppdatering om temaet ved intern eller ekstern kursing.
- Alle våre ansatte og frivillige oppfordres til å lese:
  - «Trygg og tilstede»:
http://lnu.keydev.no/sitefiles/1/dokumenter/kompetanse/Trygg/Trygg_veiviser_net_t.pdf
  - «Ressurser for menighetens håndtering og forebygging av seksuelle krenkelser»
http://issuu.com/ressurssenteret/docs/frivilligheftet_2013.
www.kirkeligressurssenter.no
- Ledelsen skal ha beredskapsplanen som tema minimum en gang i året på et felles stabsmøte.
- Beredskapsgruppe for håndtering av seksuelle overgrep og krenkelser.
  - **Gruppen består av: Kirkeverge, prost og koordinator for trosopplæring.**
  - Ved fravær av en av funksjonene, skal følgende møte:
Administrasjons leder, sokneprest i Trondenesmenighet, kateket i Kanebogen kirke.
- Vi har retningslinjer for våre ansatte og frivillig medarbeidere som omhandler voksnes relasjoner med barn. (Samværsregler: leder – deltaker).

Handlingsplan ved bekymring:

Det er viktig å presisere at dersom noen har mistanke, eller får kjennskap om seksuell trakassering eller seksuelle overgrep **skal man varsle** om dette. Den enkelte ansatte, frivillig medarbeider som jobber med barn og unge, har opplysningsplikt.

1. Dersom en av våre ansatte eller frivillig medarbeider får kjennskap til eller mistanke om at et barn/en ungdom som vedkommende har kontakt med gjennom sitt arbeid kan ha blitt eller har vært utsatt for vold eller overgrep, skal vedkommende umiddelbart informere sin nærmeste leder om dette. Dette vil være prost eller kirkeverge.
2. Noter observasjoner.
3. Leder skal bringe bekymringen videre til barnevernet, muntlig eller skriftlig. Ledelsen skal enten drøfte saken anonymt med barneverntjenesten, eller sende skriftlig bekymringsmelding til barneverntjenesten. Dette skal skje så raskt som mulig etter at informasjonen er mottatt eller mistanke oppstått, uten unødig opphold.
4. Leder og ansatt/frivillig medarbeider kan med fordel skrive meldingen sammen, alternativt kan den ansatte/frivillig medarbeider skriftlig overbringe meldingen til leder (Se vedlagt skjema).
5. Den ansatte/frivillig medarbeider skal gis tilbakemelding fra leder snarest mulig, i forhold til hva leder gjør videre med meldingen. Slik tilbakemelding skal gis så raskt som mulig, uten unødig opphold.
6. Hovedregelen er at barnets foreldre ikke informeres om at meldingen sendes med mindre annet er avtalt med barneverntjenesten i en drøfting før meldingen sendes. På samme måte avklarer barneverntjenesten med Politiet i saker som oversendes dit.
7. Skriftlig melding sendes Barneverntjenesten i Harstad, Postmottak, 9479 Harstad.

Viktig:

- **Våre representanter er ikke etterforskere** og skal derfor gi saken videre til riktig instans.
- Tar et barn kontakt skal du lytte til barnet og vise at du tar barnet på alvor. Unngå å styre samtalen. Gjenta utsagn som barnet kommer med, slik at barnet evt. kan korrigere om du har forstått feil. Noter ned barnets uttalelser eller annet, etter samtalen.
- Vær ærlig i forhold til det som skal skje. Vær realistisk.
- Lov aldri noe du ikke kan holde – Du må **aldri** love barnet taushet om det man får vite.
- Forbered deg mentalt og følelsesmessig på at betroelser kan komme.

Trakassering.

Hvis vi får en bekymringsmelding om at en ansatt har en bekymringsfull oppførsel mot barn og unge, skal leder (kirkeverge eller prost) kontaktes, og de tar ansvar for dette.

Hvis vi får en bekymringsmelding om at en frivillig medarbeider har en bekymringsfull oppførsel, skal den ansatte lederen kontaktes, og ta ansvar for dette.

Hvis vi får en bekymringsmelding om at en av våre deltakere (barn og unge) har en bekymringsfull oppførsel, skal leder kontaktes. Lederen skal igjen kontakte begge foresatte. Her kan leder få hjelp av beredskapsgruppa til samtaler.

Bekymringsmeldingen skal i alle tilfeller deles med beredskapsgruppa.

Ved akutte situasjoner:

En akutt situasjon kan være en konkret hendelse (vold, overgrep) ved at av våre arrangement, eller ved akutte hendelser hvor barnet/den unge vurderes å være i akutt fare.

1. Du må først se at den utsatte psykiske og fysiske helse blir ivaretatt.
2. Roe ned situasjonen. Vær trygg tilstede. Vis at du rommer (mestrer) situasjonen.
3. Ta kontakt med politiet 02800.
Avtal med politiet hvem som skal kontakte foreldrene.
Nærmeste leder skal i slike tilfeller informeres snarest mulig i etterkant.
4. Orienter den utsatte om hva som skjer. Er det andre involverte, skal disse også bli ivaretatt av andre ledere.

Ved overgrep:

1. Ikke skift klær på barnet
2. Eventuelt brukt tøy pakkes inn i papir – ikke plast!
3. Ikke bad eller vask barnet.

Samtale for de som er blitt involvert:

- I en slik situasjon er det viktig at du som leder og voksen viser at du mestrer situasjonen. Du må opptre trygg og handlingsorientert både overfor den utsatte og de rundt.
- Ikke gi ut unødvendig informasjon til andre deltakere. (Husk at vi skal ivareta den utsatte og at den skal være komfortabel med at andre vet). Du skal vise andre eventuelle deltagere at dette har de voksne tatt ansvar for og vil håndtere på en forsvarlig måte.
- Bidra ikke til ryktespredning.
- Viktig for de andre involverte å bli godt ivaretatt. Dette gjøres best av foreldre. Informer foreldrene om det de strengt tatt trenger å vite slik at barna kan bli tatt godt vare på.

Samarbeidspartnere

Beredskapsgruppen skal ha kontakt med én eller flere samarbeidspartnere som har kompetanse på seksuelle overgrep mot barn og unge. En magedfølelse på at noe ikke er som det skal, skal diskuteres med noen som har god kompetanse. Det er viktig å søke råd tidlig. Gode samarbeidspartnere bør etableres *før* en hendelse oppstår. Barnevern og politi skal tilby veiledning uten kunnskap om barnets personalia. Noen kommuner har egne konsultasjonsteam med spesialkompetanse på seksuelle overgrep mot barn.

Ved mistanke som krever faglig konsultasjon har vi en avtale med

✓	barnevern	Tlf: 77026255
✓	politi	Tlf: 02800/77043600
✓	Kirkelig ressurscenter	Tlf: 23227930

Plikt til å varsle barneverntjenesten har man når «*det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt*» (barnevernloven § 6-4). En magedfølelse som kan støtte seg på en enkeltuttalelse, enkelthandling el. er tilstrekkelig for at man har *grunn til å tro*.

1. Bekymringsmeldinger skal meldes til barnevernet i Harstad Tlf: 77026255

Politiet skal varsles i akutte situasjoner. Avvergeplikten følger av straffeloven § 196. Vurderer man at det er fare for at barnet mest sannsynlig vil kunne utsettes for (nye) overgrep ved å ikke gripe inn, er det straffbart å unnlate å varsle politiet.

2. **Akutte situasjoner som krever varsling av politi skal varsles til politiet i Harstad. Tlf: 02800**

3. **Andre samarbeidspartnere**

Vi har opprettet kontakt med **Elin Kjernåsen** som er ansatt som **koordinator for forebyggende arbeid** i Harstad kommune, her kan beredskapsgruppen innhente råd. Av andre instanser som man kan innhente råd hos er for eksempel lege, helsestasjon, tannhelsetjeneste o.l.